

HERTOGPOST januari 2011

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging

23^e jaargang nummer 1

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 27 januari a.s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115 te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

We beginnen het nieuwe jaar als gewoonlijk met een Wilde Veiling. Zie het maar als de voorjaarsopruiming van onze vereniging. Alles wat de leden thuis eigenlijk in de weg staat moet weg, het meeste voor een appel en een ei. Daar komen we allemaal - koopjesjagers die we zijn! - natuurlijk op af. Regelmatig worden er heel mooie vondsten gedaan...

Agenda bijeenkomst 27 januari 2011

1. Opening, verslag 23 december j. l., ingekomen stukken en mededelingen

2. BBF-cursus

3. Wilde Veiling

4. Rondvraag

5. Sluiting

In deze Hertogpost o.m.:

- ❖ Voortborduren op de 'verknijpte' Veth 9 cent
- ❖ Een Anderhalfje
- ❖ Juryzaken
- ❖ Foto's van de Kerstbijeenkomst
- ❖ Stampke blikk vooruit

'Back to normal.' Het jubileumjaar is immers voorbij. Maar reken er alvast maar op, dat u ook in het nieuwe jaar bij onze vereniging – om in Engelse termen te blijven – 'never a dull moment' zult beleven.

In zijn artikel 'Juryzaken' kraakt onze redacteur alvast enkele harde noten. Bij de Wilde Veiling gaat het er meestal ook niet rustig aan toe.

Ditmaal zult u het Reglement voor de Wilde Veiling in Hertogpost missen. Op de avond zelf ligt het ter inzage. En u kunt het terugvinden in het laatste augustusnummer, op pagina 22.

Belangrijkste is, dat de inzet van alle kavels 50 cent bedraagt. En dat de verkopers wordt verzocht de kavels in te leveren vóór 19.30 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen

VERSLAG van de BIJENKOMST van 23 DECEMBER 2010

Kerstman met bel Peter Teurlings verwelkomt de 52 leden die de barre weersomstandigheden hebben getrotseerd. Het slechte weer van vanavond lijkt sterk op dat van 17 december 2009. Welkom ook ons nieuwe lid, de heer J.H. Jacobse uit Helvoirt. Hij is op de novemberbijeenkomst al aan u voorgesteld.

De 'Gratis Verloting' kent bij onze vereniging een zeer lange traditie. Zij bestaat bij de gratie van giften, zoals die van onze Nieuwtjesdienst. De bodem van vrijgevigheid is bij deze dienst bijna in zicht. Het bestuur heeft op 1 december 2010 besloten om de traditie wel voort te zetten, maar in een bescheidener omvang. In het nieuwe jaar worden per bijeenkomst maximaal drie postale verrassingen verloot. Als deze verrassingen moeten worden ingekocht zal er per bijeenkomst voor maximaal 15 euro aan worden besteed.

Het boek 'Postverkeer in barre tijden' is - zoals eerder is verteld en geschreven - vanavond voor het laatst als geschenk te verkrijgen. Kopen kan in 2011 uiteraard wel.

Zoals u weet treedt onze directeur Nieuwtjesdienst, de heer Egbert Ausems, dit jaar af. In de bijeenkomst van januari 2011 nemen we afscheid van Egbert. Het bestuur vraagt u dringend om een opvolgster of opvolger. Er zijn tot heden vijf belangstellenden voor de cursus BBF. Geef u op bij de secretaris.

De voorzitter bedankt de heer A.J.L. (Ton) Houdijk voor zijn medewerking aan het artikel 'Van Molukkers, Israëliërs en Palestijnen' in het decembernummer van Hertogpost. Onze redacteur heeft Ton zover gekregen dat hij ons een zeer verrassende kijk in zijn verleden geeft.

Ook onze columnist wordt weer bedankt. Nu voor zijn schitterend geschreven 'Overwin uw schroom', een oproep voor nieuwe bestuursleden, in hetzelfde decembernummer.

Het bestuur zoekt inderdaad een directeur Rondzenddienst, een directeur Nieuwtjesdienst en een vrouw of man die de public relations voor haar of

**'s-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris Marten Tilstra, Braspenninglaan 12, 5237 NK 's-Hertogenbosch
telefoon 073- 642 30 64; e-mailadres: secretaris-hfv@kpnplanet.nl**

Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38

**ING (voorheen Postbank) rek.nr. 1 087 984 t.n.v. Filatelistenver. te
Rosmalen; de jaarcontributie bedraagt € 32**

Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: peepkagie@home.nl

Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl

zijn rekening wil nemen.

Een nieuwe secretaris heeft zich in oktober 2010 spontaan bij het bestuur gemeld. Hij zit in de zaal, maar wie het is blijft tot zijn kandidaatstelling een klein geheim.

Het feestjaar voor 80 jaar 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging is bijna voorbij. De stichting Hertogpost die Hertogpost 2010 organiseerde blijft bestaan. Zij richt zich op een nieuwe uitdaging, een postzegelbeurs onder de naam Filafair in de Maaspoorthal, op 25 en 26 maart 2011. U kunt vanaf nu de Filafair persoonlijke postzegel bij de stichting kopen. Een velletje van 10 of een losse zegel.

Afwezig met bericht van verhindering: de dames A. Ackermans-van Straten, S. Berendes, M. Hoskam-Jacobs, M.T.C.A. Stoop-Waals en J.P.H. Teurlings-Cornelissen; de heren E.T. Ausems, J.J.A.J. Bartels, C.A. Buckinx, M.W. Nabbe, A.C.J. van Oostrom, W.A.A. Rovers, C.M. Spaeny, L.A.G. van Veghel en H.N. Wigchert.

Peter Teurlings wenst ons trouwe lid mevrouw Ackermans namens alle aanwezigen heel veel sterkte toe. Deze wens gaat ook naar alle andere leden die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 25 november 2010 wordt ongewijzigd vastgesteld.

'Wie heeft bidkaart 27?' vraagt verkoopassistent Peter Teurlings. Niemand van de aanwezigen meldt zich. De verkoping start om 20.10 uur, zonder de '27'. In ruim een half uur brengt verkoopleider Anne van Driel 123 kavels in de verkoop. Na kavel 1 belooft Anne dat hij voortaan geen 'ongeziene' kavels in de verkooplijst opneemt. Na de veiling kan met de verkoopleider - en na overleg met de inzender - over kavel 1 worden onderhandeld. Nog meer kavels (40%) zijn na afloop niet verkocht. Dat wordt weer dringen op de zolder van Anne van Driel. Dat een zoemende microfoon de hersenen van de verkoopleider zouden zijn, ontgaat uw notulist. Maar ja, deze hoort toch al niet alles...

Tijdens een korte pauze staat er onverwacht een anonieme fles - gevuld met 56 kruiden - op de bestuurstafel. Met een trosje kunststof minibekertjes. Iedereen kan en mag tijdens de nu volgende twee bingorondes bij een 'bingo' een neut pakken. De koeling laat te wensen over. Wordt het bingo nog gezelliger van, en het veraangenaamt de wachttijd tijdens de controle. Er zitten in deze vereniging enkele beroepskrachten, namelijk zij die hun 56 kruiden in één klap achteroverslaan.

Er zijn twee bingorondes. Een bingostrip kost 25 ect, een heel straatje 100 ect. Het verschil tussen beide is voor een aantal afnemers - op de prijs na - volstrekt niet duidelijk, omdat in elke ronde van de kerstman maar één stripje mee mag doen. Prijzen voldoende, keurig verzorgd door onze topinkoper Henk Jansen. Het tempo ligt verrassend laag. Een waarschijnlijke beroepsbingoster werkt met een dikke bingostift en houdt daarom veel tijd over.

Laat u volgend jaar ook door Henk Jansen speciaal uitnodigen een bijeenkomst te bezoeken: ons lid S.A. van der Wijk wint in beide rondes een prijs!

Een rondvraag van dezelfde heer Van der Wijk. Wie van de aanwezige leden verzamelt het Memelgebied? Memel was een Oostzeehavenstad in Oost-Pruisen. Heet nu Klaipėdia en ligt tegenwoordig in Litouwen. Iemand met dezelfde hobby meldt zich direct.

Om tien uur wenst Peter Teurlings iedereen 'Wel thuis.' Hij gaat zich op zijn vijftigste voorbereiden.

-o-o-o-

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende Postzegelinstuif/ruilbeurs** van onze vereniging is op zaterdag 12 februari, van 10 - 13 uur in SCC De Helftheuvel. De afdeling Jeugd komt van 10.00 tot 12.00 uur in een aparte hoek van de zaal bij elkaar. U mag de niet-verkochte kavels van vorige verkopingen kopen.

De **eerstvolgende bijeenkomst** van onze vereniging is op donderdag 24 februari om 20.00 uur in SCC De Helftheuvel. Zaal 1 is zoals gebruikelijk om 19.00 uur open. Er zijn een verkoping en een lezing.

Zin in een **BBF-cursus**? Lees eerst het verslag van de bijeenkomst van 26 november jl., geef op via de secretaris en laat je op de cursus verrassen wat je met (een deel van) je verzameling ook kunt gaan doen. Er hebben zich al vijf belangstellenden opgegeven. Toch wel minstens tien, twaalf leden nodig om de kosten laag te houden. Hint? Bekijk op onze website www.Hertogpost.nl onder de knop 'BBF-werkstuk' een opdracht van een van onze leden uit de vorige BBF-cursus.

Agenda 2011

Ledenbijeenkomsten
op donderdagavond

27 januari
24 februari
24 maart
28 april
26 mei
23 juni
25 augustus
22 september
27 oktober
24 november
22 december

Postzegelinstuif/Ruilbeurs
en bijeenkomst afdeling Jeugd
op zaterdagochtend

8 januari
12 februari
12 maart
9 april
14 mei
11 juni
10 september
8 oktober
12 november
10 december

De **Filatoliebeurs Loosdrecht** vindt plaats op vrijdag 28 (vanaf 13.00 u.), zaterdag 29 en zondag 30 januari (beide dagen vanaf 10.00 u.). Adres: Industrierweg 10 Nieuw Loosdrecht. Gratis toegang – gratis parkeren – gratis pendelbus elk half uur vanaf station Hilversum.

De opvolger van de per 2011 vervallen NBFV-ledenpas is **de nieuwe Bondspas van de KNBF**. In haar bondsbrief 93 van december 2010 schrijft de KNBF dat de Bondspas in april 2011 naar de verenigingen zal worden gestuurd. Dan rest nog het op lidnaam uitschrijven van de passen. Het uitstel in de aflevering is een gevolg van een gewenste samenwerking met een partner waar de KNBF nog mee onderhandelt.

Jammer maar waar! Naar nu blijkt is de **kortingsregeling met Michel Online Katalog al per 1 oktober 2010 vervallen**. Abonneehouders let op! Vanaf die datum geldt een maandtarief van 6,90 euro.

Heel handig voor dit soort nieuws is de website www.knbf.nl van de KNBF. Hier vindt u in de Catalogus Online de complete elektronische bibliotheek van de bond. Sinds kort met alle tijdschriften.

HET JAARBOEKJE OVER 1952 VERTELT

Eeuwfeest van de Nederlandse postzegel viert de vereniging op 27 april

met een onderlinge tentoonstelling. Dit zorgt voor een flinke stijging van het ledental. Eén vergadering in Oss om met de vele leden en niet-leden uit deze hoek kennis te maken. Stijging van gemiddeld 24 naar 33 leden per vergadering is aanleiding voor het bestuur om weg te gaan bij hotel Central en voortaan in Hotel De Postzegel te gaan vergaderen. Penningmeester P.M. Prinssen gaat hogerop en wordt op de Bondsvergadering tot plaatsvervangend lid Raad van Beheer van het Nederlandsch Maandblad voor Philatelie gekozen. De afdeling Verkoop meldt dat het 3.500ste rondzendboekje wordt geregistreerd. Nog altijd staan er in de ledenlijst illustere namen als Jonkheer Meester F. de Roy van Zuidewijn uit Den Bosch, 'Regina Coeli' [een heel klooster dat lid is?] uit Vught, A.E. Baron van Voorst tot Voorst uit Den Bosch [is voorzitter P.L.M. Teurlings daarom in die straat gaan wonen?], de Norbertijner Missieprocure (Frater Werenfried Stokman) uit Heeswijk, M. Barmentio uit het Duitse Keulen en vele anderen.

ONGETAND OF TANDELOOS?

COLUMN
door
A. van der Vliet

Af en toe wordt mijn mening gevraagd over een of ander filatelistisch probleem, omdat men denkt dat ik de nodige expertise in huis heb en dus wel een deskundig oordeel zal kunnen vellen. Niets is minder waar. Maar het streelt natuurlijk wel mijn ego. Want ook uw columnist is niets menselijks vreemd.

Zo ontving ik rond de Kerstdagen een fotocopy op A4 formaat van zowel de beeldzijde als de blanco achterkant van de Zwitserse Pro Patria zegel uit 1939 en wel de ongetande versie daarvan (Michel nr. 356 U, cat. prijs € 12.000). Het normale, getande exemplaar kom je nog wel eens tegen in een rondzendboekje voor de prijs van een paar dubbeltjes. In een begeleidend schrijven werd mij gevraagd of - naar mijn mening - het bewuste exemplaar inderdaad de 356 U was en of het de moeite en kosten loonde de zegel te laten keuren.

Bij beschouwing van de fotocopy werd mijn argwaan al gewekt door de fraaie rechte hoeken van de ongetande zegel en de wel erg dicht tegen de onderste zegelrand liggende namen van de drukkerij en de ontwerper. Maar verder kwam ik er zonder origineel niet mee.

Ik adviseerde de briefschrijver daarom een normale getande zegel nr. 356 als referentiemodel met het zegelbeeld precies op het ongetande exemplaar te leggen. De tanden moeten dan aan meerdere zijden de vermeende ongetande zegel bedekken. Zoniet, dan betreft het dus met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid een gewone nr. 356, waarvan de tanden met professionele precisie zijn weggesneden, en dus waardeloos! Of om het anders te zeggen: niet ongetand, maar tandeloos.

Niks deskundigheid. Gewoon je verstand gebruiken, dan kom je al een heel eind.

U kende dat kunstje nog niet? Dan weet u het nu. Zo zie je maar weer, dat het lezen van de Hertogpost je in voorkomende gevallen onnodige hoge keuringskosten kan besparen. Al sluit ik niet uit dat je ook een illusie armer kunt worden, omdat je dacht een juweeltje gevonden te hebben dat geen juweeltje blijkt te zijn.

EVEN VOORTBORDUREN

Afb. 1: de gehalveerde Wilhelmina.

Wel vaker had hij op deze manier doormidden geknipte koninginneoofden gezien. Steeds betrof het dan een oranje exemplaar. Op deze (verknijpte!) manier gaven mensen uiting aan hun anti-koningsgezindheid, anti-Oranje-gevoelens. Daarom plakte Onkel Egon niet een zegel van 7½ cent, de juiste frankering voor zijn kaart naar Duitsland. Want die was rood van kleur.

9 Cent, de eerst hogere waarde, die was oranje.

Dat een Groningse postbeambte eraan wilde meewerken door af te stempelen, is niet zo verwonderlijk. De 'rooien' speelden toen namelijk een belangrijke rol in die noordelijke provincie.

Van heel andere aard was een reactie op de bewering dat het hier de eerste en tevens laatste Nederlandse postzegel betreft met de waarde van 9 cent. Met een knipooog kreeg ik een briefstukje te zien, dat door de PTT in 1959 was geaccepteerd voor het toen geldige brieftarief van 12 cent: 9 + 3 (afb. 2).

Afb. 2: 9 cent met een knipooog.

In het bewuste artikel werden veel zaken aangesneden. Onder andere de functie van de kleuren groen, rood en blauw die men in 1906 overeenkwam bij het congres van de Wereldpostvereniging in Rome. Jac Spijkerman schreef onlangs in *Novioposta* over de verschillende alternatieven die postieren

hebben bedacht om de functie van een postzegel duidelijk te maken in plaats van, zoals vroeger, de geldswaarde. In sommige landen, zoals TNT Post in Nederland, werkt men nu met cijfers. Elders met letters of teksten. In Frankrijk is 'La Poste' (uiteraard!) nog niet geprivatiseerd. Dat land bracht in 2008 zegels zonder waarde aanduiding uit, waarbij men uitsluitend aan de kleur van de zegel kan zien waarvoor hij dient. Daarbij greep men terug op de UPU-kleuren die de Wereldpostvereniging indertijd heeft voorgeschreven. Door haar kleur groen laat 'Marianne' (afb. 3) zien dat zij is bedoeld voor een brief in het gereduceerde tarief. Rood is voor een gewone binnenlandse brief en blauw voor een brief naar Europese bestemmingen.

Een bewonderenswaardig staaltje van historisch bewustzijn, kenmerkend voor het land van kastelen en kathedralen. H. v. W.

Afb. 3: 'Marianne' in de drie UPU-kleuren. Voorlopig, zolang Hertogpost nog verschijnt in zwart-wit, moet u maar aannemen dat deze drie zegels inderdaad zijn gedrukt in de kleuren groen, rood en blauw.

-O-O-O-

BERICHT VAN DE NIEUWTJESDIENST

De NVPH JUNIOR CATALOGUS 2011/2012 is vanaf medio januari voor u verkrijgbaar niet voor € 11,50, maar voor € 8,50!

Graag attenderen we u erop, dat recente uitgaven van Nederland nog steeds verkrijgbaar zijn voor prijzen onder de frankeerwaarde.

Bestellers van DAVO en IMPORTA supplementen NEDERLAND 2010: uw bestellingen liggen op de komende vergadering voor u klaar.

Tot slot bevelen we u het aanbod stockboeken (van goed Nederlands fabrikaat) tegen zeer scherpe prijzen aan.

POSTSTUK VAN DE MAAND

Papierschaarste, hergebruik en noodstempels in de periode na de bevrijding

Bergen op Zoom, 6 november 1945. Hergebruik van een envelop. In eerste instantie verstuurd naar Goes (interlokaal tarief 7½ cent). Meteen daarna opnieuw gebruikt als dienstbrief door de gemeente Goes. Stempel 'Bergen op Zoom' met 'open viertje' in het jaartal 1945.

Goes, 8 november 1945. Achterzijde van dezelfde envelop voorzien van een nieuw adres. Portvrijdom. Stempel 'Goes' met 'open viertje'. D. v. d. L.

JURYZAKEN

door Huber van Werkhoven

Soms kan er in hoge luchtlagen een storm woeden terwijl op het aardoppervlak van die onrust niet of nauwelijks iets is te merken. Zo'n storm woedt ook al enige tijd in de hogere regionen van de Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen. Op de begane grond kan iedereen waarnemen dat er veel gebeurt in de wereld van de post en postzegels. Een geprivatiseerde TNT i.p.v. het Staatsbedrijf der PTT, concurrentie binnen de postmarkt, exploderende uitgifteprogramma's, 'persoonlijke' postzegels en een krimpende postmarkt ten gevolge van alsmar groeiend emailverkeer en andere zgn. sociale media.

Wat de meeste filatelisten en postzegelverzamelaars waarschijnlijk is ontgaan: in de hoge regionen van onze Bond is ruim een jaar geleden de aloude Jury Advies Commissie opgeheven. Niet lang daarna is de Adviescommissie Juryzaken opgericht. Deze kreeg dezelfde taak, namelijk de advisering van het bondsbestuur op het terrein van tentoonstellingen en jurering. Een belangrijk verschil is echter dat slechts een gedeelte van de oude bemanning een plaats kreeg in de nieuwe commissie. Dat was geen bijkomend iets, want eigenlijk was een 'schoonmaak' het bedoelde effect van deze operatie.

Te vaak had namelijk het functioneren van juryleden ter discussie gestaan en had er terechte ontevredenheid geklonken over beoordelingen bij tentoonstellingen en fouten bij de organisatie. Dit leidde tevens tot grote onderlinge spanningen binnen de Jury Advies Commissie, zodat het bondsbestuur wel moest ingrijpen.

Zo was het geen uitzondering dat juryleden niet de reglementen kenden die zij moesten hanteren of recente aanpassingen daarop. Het kwam regelmatig voor dat een jurylid zijn persoonlijke opvattingen en eigen regeltjes als waarheid verkondigde en tot uiting bracht in zijn puntenwaardering. Exponenten werden er soms hoorndol van. Zijn particuliere postwaardestukken nou wel of niet toegestaan? Moeten postwaardestukken bij voorkeur gebruikt worden getoond of mag ongebruikt ook? Moet je de postwaarde van een postwaardestuk wel of niet in fotokopie laten zien? Zo ja: hoe groot? En moet je nog meer van de achterzijde laten zien? Blanco of zwarte Hawidstroken? Zijn grijze albumbladen toegestaan? Enzovoort.

Nog ernstiger wordt het wanneer juryleden blijk geven inhoudelijk ondeskundig te zijn op een gebied dat zij wel bereid zijn te beoordelen. Puur geblunder, wat pas tot uitdrukking komt bij een jurygesprek, wanneer de

beoordeling en puntenwaardering al vast staan en niet meer kunnen worden gewijzigd.

Ik heb me voorgenomen om in dit artikel weinig namen te noemen. Slechts een enkele uitzondering. Namelijk bij een nogal grappig voorbeeld van een jurylid die ter plekke een beoordelingscriterium bedacht. Pim van den Bold, specialist en deskundige bij uitstek op het terrein van de thematische filatelie en boven alle kritiek verheven, moest eens een verzameling beoordelen met 'communicatie' als onderwerp. De tekst op de albumbladen was echter zo klein geschreven dat deze op de kaders onleesbaar was, hetgeen de 'communicatie' zeer bemoeilijkte. De regels zeggen weliswaar niets over de grootte van lettertekens, maar in dit geval kostte het de inzender wel punten, en terecht naar mijn mening.

Met die reglementen en richtlijnen wordt het juryleden, maar óók inzenders overigens niet eenvoudig gemaakt. Kijkt u eens bij het vademecum op de website van de Bond, dan vindt u na de algemene reglementen van de bond en van de FIP (Fédération Internationale de Philatélie) reglementen en richtlijnen voor 14 verschillende tentoonstellingsklassen. Die variëren van bijvoorbeeld Astrofilatie en Posthistorie tot Persoonlijke postzegels. Zo tellen de bijzondere regels voor thematische filatelie 4 pagina's tekst en de richtlijnen maar liefst 14 pagina's! Die bevatten geen simpele kost. In Thema, het blad voor thematische filatelie, verscheen onlangs voor de 39^e keer een artikel onder de titel 'Mag ik dit stuk wel of niet opnemen?' Keer op keer kiezen de lezers toch weer voor het onjuiste antwoord. Ik zal een zin uit de thematische richtlijnen citeren in de hoop dat u daardoor niet afziet van het verder lezen van dit verhaal:

Het juiste gebruik van postale documenten houdt rekening met hun filatelistische geschiktheid, waaronder het aantal en de rechtvaardiging van stukken die als grensgeval beschouwd worden, als die aanwezig zijn, alsook het selecteren van stukken met een echte filatelistische betekenis, liever dan van extravagante stukken.

Bent u daar nog? In vergelijking hiermee is het reglement Open Klasse een verademing: een pagina slechts, met als kernzin:

Een Open Klasse inzending ontwikkelt een door de verzamelaar zelf gekozen onderwerp waar hij/zij de volledige vrijheid heeft in de opbouw (weliswaar binnen zekere, beperkte grenzen).

Het leven van een jurylid is dus niet altijd even eenvoudig. Jureren is en blijft mensenwerk en ook bij een voetbalwedstrijd wint niet altijd de beste. Toch moet iemand die een taak op zich neemt daarvoor ook de verantwoordelijkheid dragen. Jureren begint thuis. Daar kan een jurylid een te beoordelen Plan bestuderen en zich aan de hand van vakliteratuur voorbereiden. Het blijft moeilijk alles te weten. Maar houd je dan desnoods op de vlakte en ga geen uitspraken doen die je niet kunt hardmaken.

Nog lastiger wordt het wanneer de organisatie van het jureren steken laat vallen. Wanneer een jurylid bijvoorbeeld wordt ingedeeld om zijn eigen inzending te beoordelen. Of wanneer, zoals ik weet uit eigen waarneming, slechts één in plaats van de voorgeschreven twee juryleden een 72 bladen tellende verzameling in niet meer dan vijf minuten kwam beoordelen. Het betreffende (Belgische) jurylid bleek zich bovendien totaal niet te hebben voorbereid. Toch kwam hij tot zoveel negatieve kritiek dat de verzameling een uitzonderlijk lage waardering kreeg. Deze affaire liep zo de spuigaten uit dat het bondsbestuur op advies van de jury advies commissie het punten-totaal alsnog in positieve zin heeft opgewaardeerd. Overigens is de betreffende inzender nu al anderhalf jaar in afwachting van een aangepaste oorkonde.

Ook bij onze tentoonstelling Hertogpost 2010 heeft de jury steken laten vallen. Twee leden van onze vereniging kregen achteraf schriftelijke verontschuldiging aangereikt. In het ene geval is te lezen dat de Advies Commissie Juryzaken heeft geconstateerd dat er duidelijk iets verkeerd is gegaan in de communicatie. De tweede brief, geschreven door de juryvoorzitter windt er helemaal geen doekjes om: *'Uw aantekeningen geven duidelijk aan, dat een en ander niet is verlopen volgens de richtlijnen die voor*

juryleden zijn opgesteld. Geconcludeerd kon worden, dat het noodzakelijk is om juryleden nadrukkelijk te wijzen op de noodzaak om alvorens een inzending te beoordelen, het plan van die inzending te bestuderen. Aan de hand van de in het plan opgenomen opsomming van bronnen, kan het jurylid zich nader verdiepen in de materie.

Gevolg is dan ook dat tijdens de Algemene Jurydag, die in december zal worden gehouden, veel nadruk zal worden gelegd op een goede voorbereiding alvorens met de beoordeling wordt begonnen. Verder zal het gebruik van termen die verwarring kunnen opleveren in de kolom 'opmerkingen' (op het beoordelingsformulier, HvW) aan de orde worden gebracht. Door onduidelijke aanbevelingen kunnen misvattingen ontstaan ten nadele van de inzender. En dat is uiteraard niet de bedoeling.'

Soms lijkt het wel dat het tentoonstellingswezen op zijn grondvesten staat te schudden. Het aantal inzenders neemt zienderogen af. Er zijn er die definitief afhaken, teleurgesteld door onverstand van onbekwame juryleden. Want de tijd dat juryleden ongeveer gelijk waren aan O. L. Heer zelf, is toch wel definitief voorbij. Er ontstaat langzamerhand trouwens ook een gebrek aan juryleden: ook jureren is vrijwilligerswerk. In Nederland vinden dit jaar nog slechts twee wedstrijdtentoonstellingen plaats, beide in oktober. Het is onbekend wanneer er in ons land weer een tentoonstelling in categorie I zal worden georganiseerd.

Het probleem speelt ook in het buitenland. Verscheidene vooraanstaande Nederlandse verzamelaars hebben in het recente verleden, om in sporttermen te spreken -het gaat immers om wedstrijden- zware blessures opgelopen. Bij een wedstrijd moet je kunnen incasseren. Maar het gaat om je hobby. Daar is

meestal veel geld in gestoken. Een verzameling is vaak met veel liefde en doorzettingsvermogen opgebouwd in de loop van tientallen jaren. Het is te begrijpen dat het vermogen daarbij onbenul te incasseren onder zware druk komt te staan.

Vooraf het aantal thematische inzendingen is in Europa sterk afgenomen. In zijn Bondsbrief van oktober j. l. constateerde bondsvoorzitter Victor Coenen dat het internationale tentoonstellingswezen momenteel een kaalslag ondergaat. De Luxemburgse bond heeft vanwege financiële problemen Philalux 2011 moeten afblazen. Daarmee is de laatste internationale Europese tentoonstelling van dit jaar komen te vervallen.

Wat is wijsheid? Wellicht is het verstandig nieuwe wegen in te slaan en hulp te zoeken bij de nieuwe technische mogelijkheden. Peter Teurlings heeft in het najaar van 2009 aan het bondsbestuur kort samengevat het volgende voorstel gedaan: laat inzenders de verzamelingen die zij bij Hertogpost 2010 willen tentoonstellen in gedigitaliseerde vorm opsturen. Juryleden kunnen dan alvast thuis aan de slag om verzamelingen te bestuderen. *'Geen stress, minder kans op fouten en alles kan in rust worden overlegd en beoordeeld.'* De tijd was te kort en kennelijk nog niet rijp om zo'n ingrijpend voorstel binnen enkele maanden geheel of gedeeltelijk te realiseren.

In het recente Verenigingsnieuws van Po&Po wordt een plan ontvouwd dat nog enkele stappen verder gaat. De Oldenzaalse Filatelisten Vereniging wil bij haar jubileumtentoonstelling in 2012 nieuwe wegen inslaan. Men denkt aan de presentatie van verzamelingen die met behulp van het computerprogramma Powerpoint worden geprojecteerd op een groot scherm en op laptops. Het is een veelomvattend plan. Het voert te ver om het hier uitgebreid weer te geven. Ook bij dit plan kan de jury op afstand werken.

Qua logistiek zijn er veel voordelen. De organisatie kan veel simpeler zijn dan bij een tentoonstelling oude stijl met al die lelijke, bewerkelijke kaders. In deze vorm gaat de filatelie *'meedoen met de wereld van nu. Het is de mogelijkheid de "computerjeugd" bij onze hobby in te schakelen.'*

Begin deze maand hebben we het weer eens vernomen: de Wijzen kwamen uit het Oosten. Heel benieuwd hoe de Bond zal gaan reageren op het Oldenzaalse plan.

EEN ANDERHALFJE

door Huber van Werkhoven

Twee à drie keer per jaar krijg ik een catalogus van Postzegelveiling J.J. de Bruin in de brievenbus. Meneer de Bruin woont in Amersfoort. Zijn veilingen vinden plaats in De Bilt, in gebouw 'De Voorhof'. Voor wie dit interessant nieuws is, het Email-adres luidt: jjdebruin@yahoo.com.

De veiling is relatief klein. Ze telt iets minder dan 1000 kavels, maar de catalogus is netjes uitgevoerd en getuigt van kennis van zaken. Dat De Bruin een vaste plaats inneemt in het postzegelwereldje, mag blijken uit het feit dat 27 november j. l. zijn 145ste (!) postzegelveiling heeft plaatsgevonden.

De reden dat ik dit vertel is de volgende. Toen ik bij het doorbladeren van de laatste catalogus aankwam bij kavel 761, in het hoofdstuk Nederland-gebruikt, zei ik: 'WOW!' En dat zeg ik niet zo gauw. Ik zag namelijk een briefstukje met een paartje van de nummer 1 waarvan de rechter zegel is gehalveerd. Omschrijving: 'Afstempeling Utrecht B 2-2-18... als zodanig niet bekend, "maakwerk"?' Inzet: € 150.

Anderhalve 5 cent emissie 1852.

Wie dit verhaal nu leest, weet dat de schrijver ervan ondertussen wordt geobsedeerd door gehalveerde zegels. En dit exemplaar sloeg alles wat ik tot nog toe ben tegengekomen. Ik vind halfjes leuk en spannend en vertel er graag over in Hertogpost. Toch ben ik ze maar niet gaan verzamelen. Want ik heb al meer verzamelgebieden dan me eigenlijk lief is en zeg regelmatig tegen mezelf: 'Schoenmaker blijf bij je leest!'

De heer De Bruin stuurde me desgevraagd het originele exemplaar toe, opdat ik er voor Hertogpost een mooie scan van zou kunnen maken (dat is nog eens service!). Tijdig vóór de veilingdatum retourneerde ik de kavel. En ik mailde de scan naar Jelle Briedé, lid van onze vereniging en voorzitter van de 1e emissieclub Nederland 1852. Hij heeft een uitgebreide verzameling van onze oudste Nederlandse zegel. Bovendien gaat zijn interesse uit naar alles waar zijn blik op blijft steken omdat het bijzonder of uitzonderlijk is. Dit 'ander-

Achterzijde van kavel 761.

halfje' paste in beide categorieën. Korte tijd later was hij dan ook de blijde eigenaar van wat hoogstwaarschijnlijk een filatelistisch unicum is. Maar toen hij het erover had met collega's van zijn Studiegroep, begon er al gauw iets te knagen.

Want waartoe zou deze combinatie hebben gediend? Ze zou alleen passend zijn geweest in een zelden gebruikt tarief voor het versturen van een krant naar enkele buitenlandse bestemmingen. Maar het paartje had geen dienst gedaan op een krantenbandje. Het zat namelijk op 'n aan beide zijden beschreven stuk papier dat de Post nooit als krantenbandje zou hebben toegeestaan...

De twijfel begon toe te nemen.

Jelle belegde samen met een collega-verzamelaar een keurings-sessie. Voorzien van allerlei geavanceerde apparatuur namen zij het 'corpus delicti' onder de loep. Weldra bleek dat het weliswaar een echt exemplaar van de emissie 1852 was. Wellicht was de rechterhelft van paartje echter niet gaaf geweest en had een vorige eigenaar er toen maar de schaar ingezet teneinde er iets heel bijzonders van te fabriceren.

Bij hun nauwkeurige onderzoek kwam aan het licht dat de letters U, T en R van het stempel op het briefstukje later en met andere inkt dan van het oorspronkelijke stempel zijn aangebracht. Het 'stempel' op de papierrest is trouwens duidelijker dan op de zegel, hoewel de zegel zelf hoger ligt. Ten slotte troffen de twee onderzoekers nog verdachte lijmsporen aan op de voorzijde van de postzegels.

De heer De Bruin had in zijn catalogus al de mogelijkheid geopperd van maakwerk. Dat moest dan toch nog een zekere postale functie hebben gehad. Ook al gaat het hier dus om een 'vals' maaksel achteraf, de veilinghouder kan het nauwelijks worden aangerekend. Hij had vooraf al alle service gegeven. Last but not least heeft hij de kavel 761 zonder morren teruggenomen.

Jammer, het was ook bijna te mooi om waar te zijn. Blijft over een fraai verhaal. Zo een dat filatelisten elkaar graag mogen doorvertellen.

Beste Hertogkinds,

Het nieuwe jaar 2011 is gestart en daarom wensen we jullie een heel goed, gezond en gelukkig jaaren daarbijnatuurlijk ook veel postzegels te zien.

De kerstvakantie zit er weer op. Daaraan we het nu eens over hebben. Niet alleen over de

kerstvakantie, maar gewoon vakantie in het algemeen. Waarom, zul je denken?

Volgend jaar, in 2012 is er weer een Filamathon op de dag van de Jeugdfilatelie. Waardie wordt gehouden is nog niet bekend. Dat krijgen we later te horen. Maar we kunnen er wel vast aan gaan beginnen.

Het is de bedoeling dat je 6 of 12 albumbladen maakt overeen bepaald onderwerp. Deze keer is het thema

‘Vakantie’.

Voor steeds 1 of 2 bladen is een opgave gemaakt. De invulling kunnen jullie helemaal zelf verzinnen met je eigen postzegels.

De opdrachten zijn als volgt:

1. *Wat vind jij leuk om te doen tijdens de vakantie?*

Laat op 1 of 2 bladzijden iets zien van de dingen die jij graag doet tijdens je vakantie: bijv. kamperen, zwemmen, wandelen, bergbeklimmen enz.

2. *Wat neem je allemaal mee om goed voorbereid op vakantie te gaan?*

Maak ook hierover 1 of 2 bladzijden met dingen die je meeneemt, bijv. rugzak, koffier, kleeding, spelletjes enz.

3. *Met welke middelen van vervoer kun je op vakantie gaan?*

Maak 1 of 2 bladzijden aan met bijv. auto's, fietsen, autobussen, treinen, vliegtuigen (het moeten dan wel passagiersvliegtuigen zijn!) enz.

4. *Wat vind jij de leukste vakantie-activiteiten en -plaatsen in je eigen land?*

Maak 1 of 2 bladzijden met bijv. het strand, de boerderij, die rentuin, een dorp of een stad. Misschien zijn er wel zegels te vinden over attractieparken.

5. *Naar welke landen wil jij graag op vakantie?*

Maak 1 of 2 bladzijden over landen, zoals bijv. Nederland, België, Frankrijk, Spanje, Zwitserland, met vakantie-mogelijkheden die daar zijn (bergen, zee, steden, plattelanden.)

6. *Wat was jouw mooiste vakantie?*

Maak 1 of 2 bladzijden met bijv. de plaats of het land. Vertel en laat op postzegels zien wat je daar allemaal gedaan hebt of wat je er zo mooi aan vond.

Het lijkt heel wat, maar je hebt er meer dan een jaar de tijd voor. Denk er goed over na. Ga in je eigen verzameling eens kijken. Heb je vragen, stel ze maar op de instuif en we helpen je daaraan bij.

Let wel op: alleen inzendingen met 6 of 12 bladen worden toegelaten!

Laatst is een van onze Hertogkids, Koen, in de prijzen gevallen. We zouden het toch wel fijn vinden als dit met een of misschien wel meerdere van jullie ook deze keer weergaat gebeuren.

Op de laatste instuif van december gaven we aan jullie een werkkaart. De laatste zegel die daarop kan worden geplaatst komt met het maken van deze opdracht. Daarna krijgen jullie het welverdiende Jeugdfilateliepaspoort op de Dag van de Jeugdfilatelie uitgereikt. Meer hierover en over het maken van die bladen vertellen we jullie op de komende instuif.

Groetjes Stampke.

Je ziet steeds meer in postzegels

De prestigeboekjes van TNT Post zijn zeer gewild en dat is terecht! De boekjes zijn kunstwerkjes op zich. In deze met liefde samengestelde boekjes vindt u niet alleen de postzegels van een bepaalde uitgifte, het boekje vertelt ook een beknopt verhaal over het onderwerp

van de postzegels. De boekjes zijn met zorg vormgegeven door een professioneel ontwerper en bevatten unieke beelden. Per jaar verschijnen zo'n vijf prestigeboekjes. **U bestelt de prestigeboekjes gemakkelijk via uw eigen postzegelvereniging.**

 | post